

Član 78.
(Stupanje na snagu Uredbe)

Ova Uredba stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 02-05-17436-19/16
19. maja 2016. godine
Sarajevo

Premijer
Elmedin Konaković, s. r.

Na osnovu čl. 26. i 28. stav (1) Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/14 - Novi prečišćeni tekst i 37/14 - Ispravka), a u vezi sa članom 4. stav (20) i članom 50. Zakona o komunalnim djelatnostima ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 14/16), Vlada Kantona Sarajevo, na 42. sjednici održanoj 19.05.2016. godine, donijela je

UREDBU

O SNABDIJEVANJU PRIRODNIIM GASOM KANTONA SARAJEVO

DIO I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.
(Predmet Uredbe)

Ovom Uredbom uređuje se djelatnost snabdijevanja kupaca prirodnim gasom putem gasnog sistema Kantona Sarajevo i utvrđuju uslovi za:

- nabavku i distribuciju prirodnog gasa u Kantonu Sarajevo,
- isporuku prirodnog gasa,
- način mjerenja, obračuna i plaćanja utrošenih količina prirodnog gasa,
- vršenje posebnih ovlaštenja distributera prirodnog gasa,
- projektovanje, građenje, rekonstrukciju, sanaciju i održavanje distributivnog gasnog sistema,
- nadzor na projektovanju, građenju i održavanju unutrašnjih gasnih instalacija,
- nadzor na upravljanju gasnim sistemom u Kantonu Sarajevo.

Član 2.
(Snabdijevanje kupaca prirodnim gasom)

Pod snabdijevanjem kupaca prirodnim gasom podrazumijevaju se poslovi ugovaranja, nabavke i distribucije prirodnog gasa, a koji obuhvataju prijem i isporuku prirodnog gasa, kontrolu i održavanje gasnog sistema, razvoj i izgradnju gasnog sistema, mjerenje, obračun i naplatu isporučenog gasa i vršenje ovlaštenja u ovoj djelatnosti.

Član 3.
(Gasni sistem)

- Gasni sistem Kantona Sarajevo sastoji se od distributivnog gasnog sistema i unutrašnjih gasnih instalacija kod kupaca prirodnog gasa.
- Distributivni gasni sistem Kantona Sarajevo predstavlja jedinstven sistem koji se sastoji od gasne infrastrukture za prijem i distribuciju prirodnog gasa.
- Sistem gasne infrastrukture iz stava (2) ovog člana obuhvata sve gasne instalacije, postrojenja i uređaje za prijem i distribuciju prirodnog gasa, sa sistemom katodne zaštite i telemetrijskim sistemom, od glavnih mjerno-regulacionih stanica, uključujući i glavne mjerno-regulacione stanice, do uređaja za mjerenje isporučenih količina prirodnog gasa kupcima, uključujući i mjerni uređaj sa pripadajućom opremom.
- Unutrašnja gasna instalacija u nadležnosti kupca prirodnog gasa sastoji se od gasnih instalacija od izlaza iz mjerila protoka gasa, gasnih aparata, ventilacionih otvora, sistema za dovod zraka za sagorijevanje i odvod produkata sagorijevanja, zaključno sa izlazom odlaznih gasova u atmosferu.
- Unutrašnja gasna instalacija u nadležnosti distributera je od glavnog zapornog organa (GZO) do izlaza iz mjerila protoka gasa.

Član 4.
(Pojmovi i definicije)

Pojmovi i definicije u ovoj uredbi imaju sljedeće značenje:

- snabdijevanje prirodnim gasom** su poslovi distribucije prirodnog gasa gasnom mrežom od glavnih mjerno-regulacionih stanica do uređaja za mjerenje protoka gasa, uključujući glavne mjerno-regulacione stanice i uređaje za mjerenje kod korisnika gasa;
- snabdjevač, odnosno distributer prirodnog gasa na distributivnom gasnom području gasnog sistema Kantona Sarajevo** smatra se pravno lice koje obavlja poslove distribucije prirodnog gasa i ima odgovornost za pogon, održavanje, razvoj distributivnog gasnog sistema, te nabavku i isporuku gasa u Kantonu Sarajevo;
- distributivnom gasnom mrežom** smatraju se svi gasovodi od glavnih mjerno-regulacionih stanica u kojima se vrši regulacija pritiska prirodnog gasa sa transportnih vrijednosti na distributivne vrijednosti, što uključuje objekte, postrojenja i uređaje u sastavu tih gasovoda, uključujući i sistem katodne zaštite;
- glavna mjerno-regulaciona stanica (GMRS)** je postrojenje u kome se vrši: primopredaja gasa između transportera i distributera, regulacija pritiska gasa sa transportnog na distributivne vrijednosti, odorizacija i mjerenje količina protoka gasa;
- telemetrijski sistem** je sistem kojim se omogućava prikupljanje podataka o stanju distributivnog gasnog sistema sa udaljenih mjernih mjesta u cilju nadzora, upravljanja i mjerenja na distributivnom gasnom sistemu Kantona Sarajevo;
- katodna zaštita** je sistem elektroničkih i ispravljačkih polarizacionih uređaja i opreme sa automatskom, polu-automatskom ili manuelnom regulacijom rada, zaštitnih elemenata, a čija je osnovna funkcija ostvarivanje javne i tehnološke sigurnosti gasnog sistema, odnosno sprječavanje korozionih procesa, kao i produžetka njihovog eksploatacionog vijeka;
- gasnim priključkom** smatraju se svi gasni vodovi za snabdijevanje prirodnim gasom od mjesta priključenja na distributivnom gasnom vodu do glavnog zapornog organa na ulazu u objekat;
- glavni zaporni organi** služe za zatvaranje protoka gasa u gasnoj infrastrukturi. Najčešće kao zaporni organi služe slavine, ventili i zasuni, prilagođeni zahtjevima sigurnosti, postojanosti i funkcionalnosti gasne mreže;
- mjerilo protoka gasa** je mjerni uređaj koji mjeri i registrira količinu prirodnog gasa na obračunskom mjernom mjestu, u skladu sa propisima u području zakonskog mjeriteljstva i mjernim pravilima distributera;
- verifikacija mjernih uređaja** je niz postupaka kojima se utvrđuje da li mjerni uređaj ispunjava propisane mjeriteljske zahtjeve, uključujući ispitivanje mjernog uređaja i otiskivanje žiga;
- kalibracija mjernog uređaja** je skup postupaka kojima se u određenim uslovima uspostavlja odnos između vrijednosti veličina koje pokazuje neko mjerilo i odgovarajućih vrijednosti ostvarenih etalonom;
- unutrašnja gasna instalacija** je skup uređaja iza glavnog zapornog organa do ispusta uređaja za odvod odlaznih gasova u slobodnu atmosferu. Unutrašnja gasna instalacija se sastoji od sistema gasnih instalacija iza glavnog zapornog organa (uključujući neophodne ugradbene dijelove kao što su regulator pritiska gasa i mjerac), gasnih aparata, uređaja za opskrbu zrakom za sagorijevanje i sistema za odvod odlaznih gasova;
- kupac prirodnog gasa** je pravno lice, drugi oblik organizovanja ili fizičko lice koje sa distributerom zaključuje ugovor o kupovini prirodnog gasa;

- n) **ugovor o snabdijevanju prirodnim gasom** podrazumijeva pravni akt u kome se definišu međusobna prava i obaveze kupca prirodnog gasa i distributera;
- o) **informacija o mogućnosti priključenja** je dokument kojim distributer definiše način i uslove za priključenje na distributivni gasni sistem;
- p) **saglasnost na projektnu dokumentaciju** je dokument koji izdaje distributer kada utvrdi da su ispoštovani zakonski propisi, pravila struke i ostali uslovi koje postavlja distributer;
- r) **energetska saglasnost** je dokument kojim distributer odobrava kontinuiranu i nesmetanu isporuku traženih količina prirodnog gasa od kupca;
- s) **obračunsko mjerno mjesto** je mjesto s ugrađenim mjernim uređajem i pripadajućom opremom na kojem se obavlja mjerenje parametara radi obračuna isporučenog prirodnog gasa;
- t) **tarifni sistem** podrazumijeva detaljno obrazložen i utvrđen popis diferenciranih cijena distribucije prirodnog gasa i usluga;
- u) **nabavna cijena** po jedinici mjere je cijena određena od Vlade Federacije Bosne i Hercegovine po kojoj snabdjevač fakturiše distributeru isporučene količine gasa;
- v) **distributivna cijena** po jedinici mjere je cijena za usluge distribucije koju određuje Vlada Kantona Sarajevo;
- z) **prodajna cijena** prirodnog gasa po jedinici mjere je cijena po kojoj distributer fakturiše isporučene količine prirodnog gasa prema kupcima, a sastoji se od nabavne cijene uvećane za cijenu distribucije;
- aa) **naknada za mjerno mjesto** podrazumijeva troškove održavanja priključka i mjernog uređaja, koju distributer fakturiše kupcu u skladu sa Cjenovnikom i aktima Preduzeća;
- bb) **posebna taksa** za izmirenje duga Ruskoj Federaciji za isporuku prirodnog gasa u periodu 1992.-1995. god. koju distributer fakturiše svim kupcima prirodnog gasa po Odluci Vlade FBiH;
- cc) **obračunski period** označava vremenski period između dva očitavanja mjernog uređaja radi obračuna utroška prirodnog gasa za koji se izdaje račun kupcu;
- dd) **koeficijent toplotne vrijednosti** prirodnog gasa je odnos izmjerene donje toplotne vrijednosti i referente donje toplotne vrijednosti prirodnog gasa;
- ee) **donja toplotna vrijednost** je količina toplote koja nastaje prilikom potpunog sagorijevanja jednog standardnog metra prirodnog gasa pri konstantnom pritisku, kada sadržaj vode u produktima sagorijevanja ostaje u stanju pare;
- ff) **obračunska količina** predstavlja isporučenu količinu prirodnog gasa, svedenu na standardno stanje i isporučenu kupcu u određenom obračunskom periodu;
- gg) **faktor korekcije** je veličina kojom se množi vrijednost volumena prirodnog gasa izmjerena mjernim uređajem pri radnim uslovima mjerenja da bi se dobila vrijednost volumena prirodnog gasa koja odgovara standardnom stanju prirodnog gasa;
- hh) **saglasnosti na lokaciju** je dokument koji izdaje distributer i koji potvrđuje da su ispunjeni uslovi iz važećih Tehničkih pravila za nesmetanu izgradnju objekata, infrastrukturnih i/ili drugih instalacija;
- ii) **tehnička pravila** su skup tehničkih preporuka i smjernica za projektovanje, izgradnju, održavanje i eksploataciju gasnih instalacija i uređaja;
- jj) **jedinstvena evidencija certificirane opreme** su dokumenti koji vodi distributer i u kojima su popisani svi potrebni podaci o opremi, a nakon zadovoljavanja potrebnih zakonskih uslova i uslova iz važećih tehničkih pravila;

kk) **ugovorni izvođač** je privredni subjekt koji je uveden u jedinstvenu evidenciju ovlaštenih izvođača radova kod distributera;

ll) **krizno stanje** je poremećaj u snabdijevanju kupaca prirodnim gasom zbog neočekivanog ili najavljenog smanjenja/prekida dotoka prirodnog gasa.

DIO II - NADLEŽNOSTI I OVLAŠTENJA

Član 5.

(Nadležnosti i ovlaštenja)

Obavljanje djelatnosti snabdijevanja prirodnim gasom, projektovanje, izgradnja i održavanje na distributivnom gasnom sistemu Kantona Sarajevo i upravljanje ovim infrastrukturnim sistemom vrši distributer prirodnog gasa (U daljem tekstu: distributer).

Član 6.

(Operativno vodenje snabdijevanja gasom)

Distributer u funkciji poboljšanja i očuvanja kvaliteta zraka, životnih i radnih uslova u Kantonu Sarajevo, je obavezan da:

- a) vodi, održava i razvija siguran i pouzdan distributivni gasni sistem,
- b) u poslovnim i razvojnim planovima i operativnom vodenju poslova snabdijevanja prirodnim gasom polazi od energetske zahtjeva i ciljeva u domenu zaštite okoliša kroz osiguranje potrebnih količina prirodnog gasa i racionalnog korištenja energije iz prirodnog gasa,
- c) svoje poslovanje usklađuje sa principima tržišne ekonomije, evropskim direktivama u vezi sa poslovanjem kompanija za distribuciju prirodnog gasa, zakonima, propisima i standardima koje donose nadležni državni, federalni i kantonalni organi.

Član 7.

(Transparentnost poslovanja)

Distributer je dužan da osigura transparentnost svog poslovanja, izuzev u dijelu koji se smatra poslovnom tajnom.

Član 8.

(Ravnopravnost u korištenju gasa)

- (1) Distributer je obavezan da omogući ravnopravan i nediskriminirajući pristup korištenju gasa iz distributivnog gasnog sistema Kantona Sarajevo svim zainteresiranim subjektima, a u okvirima tehničkih mogućnosti.
- (2) Ukoliko distributer ne omogući priključenje u skladu sa zahtjevom, obavezan je zainteresovanom subjektu dati odgovarajuće obrazloženje.

Član 9.

(Osposobljenost distributera)

Distributer je obavezan da uspostavi i održava neophodnu kadrovsku, organizacijsku, materijalnu i finansijsku osposobljenost koja je nužna za pouzdanu i sigurnu eksploataciju i održavanje pogonske spremnosti distributivnog gasnog sistema Kantona Sarajevo, osiguravajući pri tom posebno:

- a) snabdijevanje prirodnim gasom prema zahtjevima energetske bilansa Kantona Sarajevo i potrebama kupaca gasa u skladu sa izdatim energetske saglasnostima,
- b) planiranje, organizaciju i realizaciju procesa distribucije prirodnog gasa,
- c) prilagođavanje kapaciteta prema promjenama u obimu i strukturi potrošnje,
- d) sigurnost i efikasnost nadzora i upravljanja distributivnim gasnim sistemom Kantona Sarajevo,
- e) kontrolu, održavanje i razvoj distributivnog gasnog sistema Kantona Sarajevo,
- f) zadovoljavanje zahtjeva zaštite okoliša,
- g) stručnu i tehničku pomoć postojećim i potencijalnim kupcima,

- h) tačnost mjerenja isporučenih količina prirodnog gasa, obračun i naplatu isporučenih količina po utvrđenom tarifnom sistemu,
- i) nabavku robe, radova i usluga u cilju održavanja i sigurnosti distributivnog gasnog sistema,
- j) ulaganje u znavljanje stalnih sredstava,
- k) potpunu evidenciju uknjižene imovine u poslovne knjige preduzeća, posebno imovine koja ima karakter javnog dobra,
- l) knjigovodstvenu evidenciju svih poslovnih događaja,
- m) planiranje, praćenje, analizu i izvještavanje osnivača,
- n) obezbjeđenje finansijskih sredstava u cilju finansiranja poslovanja.

Član 10.

(Uspostava tarifnog sistema)

- (1) Distributer je obavezan uspostaviti tarifni sistem, kao osnovu za obračun i naplatu isporučenih količina prirodnog gasa, sa detaljnom kalkulacijom cijene distribucije prema tarifnim kategorijama kupaca prirodnog gasa.
- (2) Tarifne kategorije se definišu tarifnim sistemom, koji priprema i predlaže distributer, a usvaja Vlada Kantona Sarajevo i objavljuje u službenim novinama.
- (3) Struktura cijene distribucije gasa, prema Zakonu o komunalnim djelatnostima, sadrži sve troškove tekućeg održavanja i funkcionisanja distributivnog gasnog sistema Kantona, te troškove nabavke novih stalnih sredstava distributera. U cijenu distribucije gasa uključena je amortizacija koja se sastoji iz amortizacije stalnih sredstava distributera i amortizacije infrastrukturnog gasnog sistema, odnosno dobra u općoj upotrebi. Iz sredstava amortizacije se vrši znavljanje stalnih sredstava. Cijena distribucije po važećim tarifnim kategorijama, objavljuje se u službenim novinama.

Član 11.

(Obaveze distributera)

Distributer je obavezan:

- a) poštivati odredbe zakona i podzakonskih akata, tehničkih pravilnika, pravila i propisa, kao i ove uredbe,
- b) upravljati, održavati i razvijati distributivni gasni sistem u skladu sa prostornim, urbanističkim i regulacionim planovima na svom distributivnom području radi omogućavanja pristupa distributivnom gasnom sistemu u skladu sa zakonom,
- c) osigurati usluge kupcima prirodnog gasa, u skladu sa ovom uredbom, tehničkim pravilima, normativima i standardima,
- d) izdavati energetske saglasnosti i utvrđivati tehničke uslove i visinu nadoknade za priključenje kupaca na distributivnu gasnu mrežu,
- e) zaključivati ugovore o snabdijevanju prirodnim gasom sa kupcima,
- t) očitavati mjere uređaje na mjestima preuzimanja i isporuke prirodnog gasa,
- g) da blagovremeno obavijesti kupce o planiranom prekidu isporuke prirodnog gasa,
- h) provesti odgovarajuće postupke po prigovoru, odnosno žalbi kupaca u skladu sa važećim zakonima, odredbama ove uredbe i svojim pravilima,
- i) da izvrši prekid isporuke prirodnog gasa kupcu, ako se utvrdi da postoje nedostaci na unutrašnjim gasnim instalacijama, koji mogu dovesti u opasnost ljude i imovinu,
- j) da obavijesti kupca i po potrebi odredi krajnji rok za otklanjanje nedostataka, u skladu sa pravilima struke.

Član 12.

(Prava distributera)

Distributer ima prava na:

- a) nesmetani pristup priključku kupca, u cilju kontrole i održavanja priključka i distributivne gasne mreže,
- b) održavanje mjernog mjesta, očitavanje isporučene količine prirodnog gasa, što uključuje nesmetan pristup mjernom mjestu,
- c) utvrđivanje činjenica o neovlaštenoj i neregistrovanoj potrošnji prirodnog gasa i preduzimanje mjera u cilju njenog otklanjanja i naplate,
- d) provođenje ograničenja u isporuci prirodnog gasa u slučajevima kriznog stanja,
- e) isključenje kupca, ako u datom roku ne otkloni utvrđene nedostatke na gasnim instalacijama i uređajima,
- f) isključenje kupaca sa distributivnog gasnog sistema, u slučajevima propisanim zakonom i ovom uredbom.

Član 13.

(Obaveza kupca)

Kupac ima obavezu da:

- a) osigura i provodi mjere radi očuvanja sigurnosti, pogonske i tehničke ispravnosti svojih gasnih instalacija i uređaja,
- b) podnese zahtjev za izdavanje ili izmjenu energetske saglasnosti u skladu sa ovom uredbom i postupi po uslovima iz iste prije priključenja novih objekata, prije promjene namjene i/ili snage priključenih trošila,
- c) zaključi ugovor o snabdijevanju prirodnim gasom,
- d) omogućiti distributeru nesmetan pristup radi izvođenja priključaka, rekonstrukcije, sanacije i održavanja distributivnog gasnog sistema, isključenja gasa, očitavanja, održavanja i kontrole ispravnosti mjernih uređaja,
- e) plaća račun za isporučenu količinu prirodnog gasa u roku naznačenom na računu,
- f) koristi prirodni gas samo za vlastite potrebe, preko mjernih uređaja, bez mogućnosti preprodaje istog ili omogućavanja drugom subjektu napajanje preko svojih instalacija bez odobrenja distributera,
- g) koristi prirodni gas u skladu sa ugovorom i izdatom energetskom saglasnošću,
- h) obavijesti distributera o eventualnim kvarovima na gasnom priključku i mjernim uređajima,
- i) nadoknadi štetu distributeru ili drugim kupcima prouzrokovanu nezovoljenim radnjama na opremi, uređajima i instalacijama,
- j) poštuje i ostale obaveze proistekle iz zaključenih ugovora.

Član 14.

(Pravo kupca)

Kupac ima pravo:

- a) na objektivni i nediskriminirajući način priključenja na distributivni gasni sistem,
- b) podnijeti zahtjev za izdavanje ili izmjenu energetske saglasnosti i priključenje svojih objekata i opreme na distributivni gasni sistem,
- c) na prigovore, odnosno žalbe u skladu sa odredbama ugovora sa distributerom prirodnog gasa, u skladu sa važećim zakonskim propisima i odredbama ove uredbe.

DIO III - UGOVORNI ODNOSI

Član 15.

(Snabdijevanje distributera prirodnim gasom)

Snabdijevanje distributera prirodnim gasom se ostvaruje u skladu sa Uredbom o organizaciji i regulaciji sektora gasne privrede u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 16.

(Zaključivanje ugovora između distributera i kupca)

- (1) Distributer i kupac prirodnog gasa zaključuju međusobni ugovor o snabdijevanju prirodnim gasom kojim se definišu prava, obaveze i odgovornosti. Ugovor o snabdijevanju prirodnim gasom zaključuje se na neodređeno vrijeme. Sadržaj ugovora se prilagodava tarifnoj kategoriji kupca prirodnog gasa.

- (2) Ugovor o snabdijevanju prirodnim gasom pored ostalog sadrži:
- podatke o ugovornim stranama,
  - predmet ugovora,
  - broj i datum zaključenog ugovora,
  - mjesto isporuke, mjesto i način mjerenja,
  - tarifnu kategoriju kupca,
  - način obračuna i dostave računa,
  - trajanje, raskid i otkazni rok,
  - način rješavanja sporova,
  - odredbe o obavezi kupca o kontroli i održavanju unutrašnjih gasnih instalacija,
  - ostale odredbe.

Član 17.

(Mjesto isporuke)

Ako objekat kupca ima više mjernih mjesta, svako se smatra posebnim mjestom isporuke i za svako se može potpisati poseban ugovor o snabdijevanju ili jednim ugovorom objediniti sva mjesta isporuke.

Član 18.

(Tipski ugovor)

Distributer je dužan izraditi tipski ugovor o snabdijevanju prirodnim gasom za sve tarifne kategorije kupaca, a obrasci ugovora moraju biti dostupni javnosti na web stranici i u centrima za kupce.

Član 19.

(Prestanak ugovora)

Ugovor prestaje iz sljedećih razloga:

- na pisani zahtjev za raskid ugovora od strane kupca, pod uslovom da se izmire sve neizmirene obaveze prema distributeru do raskida ugovora,
- u slučaju kada distributer izvrši otpajanje priključnog voda ili demontažu mjernog uređaja preko kojeg se vrši isporuka gasa,
- smrti kupca, prestanka pravnog lica u svojstvu kupca i nastupa dragih okolnosti za prestanak ugovora prema odredbama zakona i ove uredbe,
- u drugim slučajevima predviđenim zakonom i zaključenim ugovorom.

Član 20.

(Namjera prestanka korištenja prirodnog gasa)

- Ukoliko kupac ima namjeru da prestane koristiti prirodni gas na postojećoj adresi, dužan je pokrenuti postupak raskida zaključenog ugovora, te izmiriti sve dotadašnje obaveze po zaključenom ugovoru.
- Kupac ima pravo da privremeno odjavi potrošnju prirodnog gasa. Privremena odjava kupca ne može trajati duže od 24 mjeseca.
- Privremena odjava potrošnje prirodnog gasa vrši se pismenim obavještenjem distributera gasa.
- Ponovno priključenje vrši se po pismenom zahtjevu kupca i o njegovom trošku.
- Distributer je dužan postupiti po zahtjevu kupca iz st. (3) i (4) ovog člana u roku od 72 sata, računajući od dana prijema zahtjeva.

Član 21.

(Obaveze kupca i distributera o slučaju promjene vlasništva objekta)

- Kod promjene vlasništva objekta kupca, prethodni vlasnik je dužan u roku od 30 dana od promjene vlasništva podnijeti zahtjev za raskid ugovora o snabdijevanju prirodnim gasom, uz predočenje odgovarajuće isprave o promjeni vlasništva, a novi vlasnik tog objekta je dužan u istom roku podnijeti zahtjev za zaključenje novog ugovora, uz predočenje odgovarajuće isprave o promjeni vlasništva.
- Na osnovu zaprimljenog zahtjeva kupca iz stava (1) ovog člana, distributer je dužan u roku od pet dana od dana prijema

zahtjeva pregledati mjerno mjesto i očitati stanje sa brojila. Na osnovu očitavanja brojila distributer je dužan izvršiti obračun potrošnje prirodnog gasa.

- Obračun predstavlja osnov razgraničenja ugovornih odnosa između ranijeg vlasnika i novog vlasnika objekta, te njihovih odnosa sa distributerom.
- Distributer nakon očitavanja objavljuje registraciju kupca koji je bio raniji kupac i od tog dana mu se ne mogu obračunavati obaveze na tom mjernom mjestu.
- Ukoliko se s novim vlasnikom objekta ne zaključi ugovor o snabdijevanju prirodnim gasom s danom očitavanja stanja brojila distributer će obustaviti isporuku prirodnog gasa na tom obračunskom mjernom mjestu.
- Ukoliko raniji kupac nije u roku od 30 dana od dana promjene vlasništva podnio zahtjev za raskid ugovora, za razgraničenje obaveza za preuzete količine prirodnog gasa mogu se koristiti odredbe ugovora o kupoprodaji objekta u slučaju da je ovo razgraničenje sadržano u istom.
- U slučaju da ugovor o kupoprodaji objekta ne sadrži odredbe o razgraničenju distributer će, na zahtjev novoga vlasnika objekta, uz predočenje odgovarajuće isprave o promjeni vlasništva, zaključiti ugovor o snabdijevanju prirodnim gasom s danom prijave novog vlasnika, kada je prijava novog vlasnika osnov razgraničenja ugovornih odnosa između ranijeg vlasnika i novog vlasnika objekta, te njihovih odnosa sa distributerom.
- Nasljednik, odnosno pravni sljednik je dužan zaključiti novi ugovor sa distributerom i regulisati obaveze nastale prije nasljeđivanja, a najkasnije 30 dana od dana utvrđivanja nasljednika odnosno pravnog sljednika.
- Kada se ne zaključi ugovor u roku navedenom u stavu (8) ovog člana, ili ako nasljednik/pravni sljednik ne prihvati obaveze prethodnika, distributer može isključiti nasljednika/pravnog sljednika sa distributivnog gasnog sistema i pokrenuti postupak za naplatu potraživanja po osnovu isporučene količine prirodnog gasa prethodniku.

DIO IV - NABAVKA PRIRODNOG GASA

Član 22.

(Planiranje i nabavka gasa)

Distributer za potrebe postojećih i potencijalnih kupaca u Kantonu Sarajevo vrši planiranje i nabavku gasa u skladu sa zahtijevanim i procijenjenim potrebama kupaca.

Član 23.

(Plan potrebnih količina)

- Distributer dostavlja snabdjevaču godišnji plan potrebnih količina prirodnog gasa za narednu kalendarsku godinu, razrađen i prikazan po mjesecima i uskladen sa Ugovorom o snabdijevanju prirodnim gasom.
- Distributer može povećati prosječnu dnevnu potrošnju prirodnog gasa uz saglasnost snabdjevača.

DIO V - DISTRIBUCIJA PRIRODNOG GASA

Član 24.

(Distribucija gasa)

Distribucija gasa vrši se od glavnih mjerno-regulacionih stanica do mjernog mjesta kupca putem distributivne gasne mreže i pripadajućih regulacionih stanica.

Član 25.

(Kontrola i održavanje distributivnog gasnog sistema)

Distributer je dužan vršiti periodični pregled, kontrolu i održavanje distributivnog gasnog sistema Kantona Sarajevo u cilju:

- pouzdan, sigurne i efikasne distribucije prirodnog gasa,
- produženja vijeka trajanja distributivnog gasnog sistema Kantona Sarajevo,
- smanjivanja troškova eksploatacije distributivnog gasnog sistema Kantona Sarajevo,

- d) blagovremenog sprječavanja havarija, požara i eksplozija, uz učešće nadležnih organa i stručnih institucija u Kantonu Sarajevo.

Član 26.

(Metodologija pregleda i kontrole)

Periodični pregled, kontrola i održavanje iz člana 25. ove uredbe vrši se prema metodologiji usklađenoj sa važećom zakonskom regulativom i tehničkim propisima o održavanju distributivnog gasnog sistema, koja je definisana aktom distributera.

Član 27.

(Obaveze kupca gasa prilikom kontrole i održavanja)

- (1) Kupac gasa obavezan je omogućiti distributeru ulaz u zemljišni posjed i/ili zgradu u kojima se nalaze dijelovi distributivnog gasnog sistema, radi kontrole, ispitivanja, održavanja, isključenja gasa i očitavanja potrošnje.
- (2) U slučaju onemogućavanja pristupa, distributer je ovlašten da izvan posjeda obustavi isporuku gasa.
- (3) Ukoliko kupac ne dozvoli pristup ili ometa očitavanje mjernog uređaja, distributer može obustaviti isporuku prirodnog gasa, podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka o trošku kupca i izvršiti demontažu mjernog uređaja ili trajno isključenje (otpajanje) gasnog priključka.
- (4) Kupac stiče pravo na ponovno priključenje nakon izmirenja obaveza u skladu sa zakonom.

Član 28.

(Zabrana pristupa distributivnoj gasnoj mreži)

Neovlaštenim licima nije dozvoljeno na distributivnoj gasnoj mreži, priključku ili njegovim dijelovima poduzimati nikakve zahvate niti omogućavati da se takvi zahvati poduzimaju. Postavljanje ili izgradnja bilo kakvih objekata iznad distributivne gasne mreže i gasnog priključka nije dozvoljeno. Isto tako nije dozvoljeno da se na trasi distributivne gasne mreže i gasnog priključka vrši skladištenje materijala, sadnja drveća ili grmlja, ukoliko to može utjecati na pristupačnost i sigurnost pogona distributivne gasne mreže i gasnog priključka.

Član 29.

(Uslovi trećim licima za izvođenje radova u blizini distributivnog gasnog sistema)

- (1) U slučaju da treća lica trebaju izvoditi radove u blizini distributivnog gasnog sistema dužna su zatražiti od distributera saglasnost za izvođenje radova, radi osiguranja sigurnosti sistema, građevina, inovine, ljudi i životinja.
- (2) Uz zahtjev za saglasnost za izvođenje radova iz stava (1) ovoga člana, podnosioc zahtjeva dužan je priložiti tehničku dokumentaciju na osnovu koje će se izvoditi radovi.
- (3) Distributer je dužan podnosiocu zahtjeva za saglasnost za izvođenje radova u blizini distributivnog sistema odgovoriti u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.
- (4) Uslovi za izvođenje radova u blizini distributivnog sistema određuju se u skladu sa odredbama zakona, propisa, normi, pravila struke i internih tehničkih akata distributera koji uređuju tehničke uslove gradnje, pogona i održavanja distributivnog gasnog sistema.
- (5) Najmanje 15 dana prije početka izvođenja radova treće lica kojem je distributer izdao saglasnost za izvođenje radova iz stava (1) ovog člana, dužno je pisanim putem obavijestiti distributera o tačnom vremenu početka radova i planu odvijanja radova.
- (6) Zahvati u blizini distributivnog gasnog sistema provode se u skladu sa uslovima propisanim u saglasnosti za izvođenje radova u zaštitnom pojasu gasovoda.
- (7) U slučaju oštećenja gasnog sistema vlastitim radnjama od strane trećih lica, ista su dužna to oštećenje odmah prijaviti distributeru gasa i policiji, te preduzeti odgovarajuće sigurnosne mjere.

Član 30.

(Prijavlivanje nestanka, oštećenja ili smetnje na mjernom uređaju i opremi)

- (1) Kupac ima obavezu da, odmah po saznanju distributeru prijavi nestanak, oštećenje ili smetnje na mjernom uređaju ili pratećoj opremi.
- (2) Ako kupac gasa ne prijavi nestanak ili oštećenje mjernog uređaja i pripadajuće opreme i/ili ne dostavi potvrdu nadležne policijske uprave, snosi u cijelosti troškove nabavke i montaže drugog (zamjenskog) mjernog uređaja i pripadajuće opreme, te troškove usluge puštanja gasa.

Član 31.

(Održavanje i korištenje unutrašnjih gasnih instalacija)

Kupac gasa je obavezan da unutrašnje gasne instalacije održava i koristi u skladu sa odgovarajućim uputstvima za rukovanje i održavanje radi postizanja dugog vijeka, pogonske sigurnosti gasne instalacije u skladu sa ugovorom i ovom uredbom.

Član 32.

(Rekonstrukcija unutrašnjih gasnih instalacija)

Nije dozvoljeno izvođenje radova na rekonstrukciji unutrašnjih gasnih instalacija bez projektno dokumentacije na koju su izdate odgovarajuće saglasnosti distributera, drugih odobrenja propisanih zakonom i izvršene prijave radova distributeru od strane ugovornog izvođača.

Član 33.

(Kontrola stanja unutrašnjih gasnih instalacija)

- (1) Ovlašteni predstavnici distributera i nadležni inspeksijski organi su ovlašteni da mogu vršiti kontrolu stanja unutrašnjih gasnih instalacija, za čije je održavanje odgovoran kupac, na način koji se zahtijeva tehničkim pravilima i da o tome sačinjavaju zapisnik.
- (2) Za izvršavanje radnji iz stava (1) ovog člana ovlašteni predstavnici moraju posjedovati odgovarajuće službene akreditacije.

Član 34.

(Pristup instalacijama gasa)

Kupac gasa je obavezan da, nadležnim licima iz člana 33. ove uredbe, omogući ulaz u prostor u kojem se nalaze unutrašnje gasne instalacije radi kontrole održavanja tih instalacija, a u suprotnom distributer može izvršiti obustavu isporuke gasa.

DIO VI - ISPORUKA I KVALITET PRIRODNOG GASA

Član 35.

(Mjerenje i preuzimanje isporučenog prirodnog gasa)

- (1) Mjerenje i preuzimanje isporučenog prirodnog gasa između snabdjevača i distributera vrši se preko glavnih mjerno-regulacionih stanica.
- (2) Utvrđivanje isporučenih i preuzetih količina prirodnog gasa vrši se u skladu sa Uredbom o organizaciji i regulaciji sektora gasne privrede u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 36.

(Obaveze instaliranja mjernog uređaja)

- (1) Na mjestu isporuke prirodnog gasa mora biti instaliran ispravan mjerni uređaj, koji zadovoljava zahtjeve definisane Zakonom o mjeriteljstvu BiH.
- (2) Prirodni gas je isporučen kupcu prolaskom kroz mjerni uređaj instaliran na mjernom mjestu.
- (3) Utvrđivanje isporučenih i preuzetih količina prirodnog gasa vrši se u skladu sa ugovorom o snabdjevanju prirodnim gasom.

Član 37.

(Verifikacija/kalibracija mjernih uređaja)

- (1) Distributer je dužan da u zakonskom roku izvrši verifikaciju/kalibraciju instaliranih mjernih uređaja kod kupca.

- (2) Pri verifikaciji mjernih uređaja po potrebi može se koristiti statistička metoda uzorkovanja u skladu sa međunarodnim standardima.

Član 38.

(Vanredna verifikacija mjernih uređaja i pripadajuće opreme)

- (1) Kupac može tražiti vanrednu verifikaciju mjernih uređaja i pripadajuće opreme.
- (2) Ako vanredna verifikacija pokaže netačnost mjernog uređaja i pripadajuće opreme troškove pregleda snosi distributer, a ako je mjerni uređaj i pripadajuća oprema ispravna i u klasi tačnosti troškove pregleda snosi kupac.
- (3) Vanrednu verifikaciju mjernih uređaja i pripadajuće opreme može izvršiti i distributer prirodnog gasa u slučaju sumnje u tačnost mjerenja ili druge neispravnosti opreme.

Član 39.

(Odgovornost za kontrolu i održavanje mjernih uređaja i pripadajuće opreme)

Distributer je odgovoran za kontrolu i održavanje mjernih uređaja i pripadajuće opreme u skladu sa zakonskim propisima i pravilima struke.

Član 40.

(Utvrđivanje kvaliteta isporučenog prirodnog gasa)

Kvalitet isporučenog prirodnog gasa utvrđuju snabdjevač distributera i distributer na osnovu hemijske analize uzoraka prirodnog gasa.

Član 41.

(Podaci o kvalitetu prirodnog gasa)

- (1) Distributer je dužan da za svaki obračunski period obezbijedi podatke o kvalitetu prirodnog gasa.
- (2) Distributer je dužan da na fakturi za isporučenu količinu prirodnog gasa navede vrijednost koeficijenta toplotne vrijednosti prirodnog gasa za obračunski period.

DIO VII - OBRAČUNSKO MJERNO MJESTO

Član 42.

(Mjerenje količina prirodnog gasa)

Distributer je dužan osigurati mjerenje količina prirodnog gasa na svim mjestima isporuke prirodnog gasa na distributivnom gasnom sistemu.

Član 43.

(Mjerno mjesto)

- (1) Isporučena količina prirodnog gasa na obračunskom mjernom mjestu mjeri se preko mjernih uređaja.
- (2) Distributer za svako obračunsko mjerno mjesto određuje tehničke karakteristike mjernih uređaja i pripadajuće opreme u skladu sa važećim propisima i standardima.

Član 44.

(Plombiranje spojnih elemenata na mjernom mjestu)

- (1) Nakon montaže mjernih uređaja i pripadajuće opreme, distributer je obavezan plombirati spojne elemente na mjernom mjestu, kako bi onemogućio neovlaštene radnje.
- (2) Plombu može da skida samo ovlašteni radnik distributera.

Član 45.

(Korektor volumena prirodnog gasa)

- (1) Na obračunskom mjernom mjestu na kojem je pritisak veći od 100 mbar, količine prirodnog gasa mjere se mjernim uređajem, koji ima ugrađen korektor zapremine po pritisku i temperaturi.
- (2) Na obračunskom mjernom mjestu na kojem je pritisak veći od 23 mbar, a manji ili jednak 100 mbar količine gasa se koriguju po jednačini iz člana 55. ove uredbe.
- (3) Na obračunskom mjernom mjestu na kojem je pritisak manji ili jednak 23 mbar, smatra se da je na tom obračunskom mjestu standardno stanje gasa.
- (4) Na obračunskom mjernom mjestu koje je izloženo većim promjenama temperature, količina gasa mjeri se mjernim

uređajem koji ima ugrađen korektor zapremine prirodnog gasa po temperaturi ili ugrađen temperaturni kompenzator.

- (5) U slučaju kada distributer utvrdi da je mjerilo protoka gasa ispravno, a da je ugrađeni korektor zapremine gasa neispravan, distributer će radi utvrđivanja količina prirodnog gasa izvršiti preračunavanje očitanih vrijednosti na mjerilu protoka gasa u standardno stanje prema jednačini iz člana 55. ove uredbe.

Član 46.

(Obavješćavanje distributera o promjenama na instaliranim uređajima)

Kupac je dužan da o svim promjenama na instaliranim uređajima na obračunskom mjernom mjestu, odmah po saznanju obavijesti distributera.

Član 47.

(Korištenje opreme za daljinski prijenos podataka)

Ako je predviđeno korištenje opreme za daljinski prijenos podataka, kriterije za odabir sistema za daljinski prijenos podataka, vrste i tipa uređaja određuje distributer.

Član 48.

(Ugradnja, zamjena i izmještanje mjernih uređaja i pripadajuće opreme)

- (1) Sve radove u vezi ugradnje, zamjene i izmještanja mjernih uređaja i pripadajuće opreme kod kupca izvodi distributer i ugovorni izvođači po pisanom odobrenju distributera.
- (2) Zamjenu mjernih uređaja i pripadajuće opreme distributer može obavljati i u odsustvu kupca, jer se radi o kratkotrajnom prekidu isporuke gasa.

Član 49.

(Zapisnik o izvršenoj zamjeni mjernog uređaja i pripadajuće opreme)

- (1) Distributer je obavezan predati kupcu zapisnik o izvršenoj zamjeni mjernog uređaja i pripadajuće opreme ako je kupac prisutan.
- (2) U slučaju da je zamjena izvršena prema stavu 2. člana 48. ove uredbe, zapisnik o izvršenoj zamjeni mjernog uređaja i pripadajuće opreme se ostavlja na pogodno mjesto dostupno kupcu.

DIO VIII - OČITANJE, OBRAČUN I NAPLATA ISPORUČENOG PRIRODNOG GASA

Član 50.

(Mjerenje i obračun preuzetih količina prirodnog gasa)

Način utvrđivanja isporučenih i preuzetih količina prirodnog gasa, kao i obračuna precizira se ugovorom o snabdijevanju prirodnim gasom. Distributer je obavezan periodično vršiti poslove očitavanja isporučenih količina gasa. Izmjerene količine prirodnog gasa su osnova za obračun i fakturisanje isporučenih i preuzetih količina gasa.

Član 51.

(Očitanje mjernih uređaja)

- (1) Očitanje stanja mjernih uređaja i pripadajuće opreme kod kupca organizuje distributer.
- (2) Očitanje stanja mjernih uređaja i pripadajuće opreme može se vršiti:
  - a) direktno sa mjernih uređaja,
  - b) indirektno posredstvom uređaja za daljinsko očitavanje.
- (3) Prilikom promjene cijene prirodnog gasa distributer obavezno vrši očitavanje kod kupca.

Član 52.

(Ovlaštenje za očitavanje)

Očitavanje obavlja lice ovlašteno od strane distributera i dužno je na zahtjev kupca pokazati svoju službenu iskaznicu ili ovlaštenje.

Član 53.
(Dostava očitavanja)

Ako ovlašteno lice iz člana 52. ove uredbe ne može pristupiti obračunskom mjernom mjestu radi očitavanja stanja mjernih uređaja, kupac je dužan na poziv distributera dostaviti očitavanje stanja mjernih uređaja u roku od dva dana od prijema obavijesti. Distributer može izvršiti obustavu isporuke prirodnog gasa nakon nemogućnosti očitavanja.

Član 54.
(Obračun i fakturisanje)

- (1) Obračun i fakturisanje isporučениh i preuzetih količina gasa, vrši se na bazi očitavanja potrošnje, kao i odobrene prodajne cijene gasa. Posebnu stavku u obračunu predstavljaju troškovi održavanja mjernih uređaja sa pripadajućom opremom.
- (2) Svoju obavezu za preuzete količine prirodnog gasa kupac je dužan izmiriti u zakonskom roku.

Član 55.
(Jednačina obračuna količine prirodnog gasa)

Preračunavanje količine gasa iz radnog u standardno stanje vrši se po jednačini:

$$V_s = V_n \cdot Z$$

$$Z = \frac{1}{T} \cdot \frac{p_{atm} + p_e - \phi \cdot p_s}{p_s} \cdot \frac{1}{k}$$

pri čemu je:

- V_s - zapremina prirodnog gasa svedena na standardno stanje u Sm^3
- V_n - zapremina prirodnog gasa u pogonskom stanju, odnosno očitana zapremina prirodnog gasa na mjerilu protoka gasa bez korekcije u pogonskom stanju u m^3
- Z - faktor korekcije
- T - temperatura gasa u pogonskom stanju u K , $T = t + 273,15$
- t - temperatura gasa pri normalnom stanju, $T_n = 273,15 K (0^\circ C)$
- t - temperatura gasa u pogonskom stanju u $^\circ C$
- T_s - temperatura gasa u standardnom stanju, $T_s = 288,15 K (15^\circ C)$
- ϕ - relativna vlažnost gasa izražena decimalnim brojem
- p_{atm} - atmosferski pritisak zraka u mbar
- p_e - efektivni pritisak gasa u pogonskom stanju u mbar
- p_s - pritisak gasa u standardnom stanju, $p_s = 1013,25$ mbar
- p_v - pritisak zasićenja vodene pare u mbar
- k - koeficijent kompresibilnosti (stisljivosti):
 $k = 1$ pri $p_s \leq 1000$ mbar

Član 56.
(Korekcija po toplotnoj vrijednosti gasa)

Prilikom utvrđivanja isporučene količine gasa, izmjerena količina gasa koriguje se za višu ili nižu toplotnu vrijednost od referentne vrijednosti prirodnog gasa utvrđene pri standardnim uslovima. Referentnu donju toplotnu vrijednost prirodnog gasa utvrđuje nadležni organ. Zapremina prirodnog gasa, svedena na standardno stanje gasa, svodi se na obračunsku zapreminu računski, prema jednačini:

$$V_o = V_n \cdot H_d / H_{dr}$$

pri čemu je:

- V_o - obračunska zapremina prirodnog gasa u Sm^3
- V_n - zapremina prirodnog gasa svedena na standardno stanje u Sm^3
- H_d - donja toplotna vrijednost prirodnog gasa utvrđena za obračunski period u kJ/Sm^3
- H_{dr} - referentna donja toplotna vrijednost prirodnog gasa u kJ/Sm^3
- H_d/H_{dr} - koeficijent toplotne vrijednosti

Član 57.
(Neispravnost mjernog uređaja)

Kada distributer sam ili po prijavi utvrdi da je mjerni uređaj neispravan, izuzev u slučaju neovlaštene potrošnje, za obračun utrošenog prirodnog gasa u posmatranom obračunskom periodu će se uzeti prosječna potrošnja u prethodnom periodu ili na osnovu instalisane snage gasnih aparata kupca.

Član 58.
(Ispravak obračuna)

Ispravak obračuna u slučaju kada se utvrdi pogreška u očitavanju stanja mjernih uređaja izvršit će se u narednom obračunskom periodu.

Član 59.
(Nadoknada distributeru)

Za isporučeni prirodni gas distributer ima pravo na nadoknadu, prema utvrđenoj cijeni distribucije gasa po jedinici mjere za svaku tarifnu kategoriju.

Član 60.
(Račun za isporučeni gas)

Prema kupcima se ispostavlja račun koji se sastoji od prodajne cijene gasa i drugih stavki koje su predviđene zakonom i podzakonskim aktima.

Član 61.
(Osporavanje računa)

- (1) Kupac može djelimično ili u cijelosti pisanim putem osporiti račun za utrošeni prirodni gas u roku od osam dana od dana prijema računa.
- (2) Kupac je dužan nesporni dio računa platiti u ugovorenom roku.

Član 62.
(Obaveza plaćanja računa)

Ukoliko kupac ne izmiri obavezu plaćanja za utrošeni gas u ugovorenom roku, distributer će preduzeti slijedeće:

- a) izvršiti obustavu isporuke prirodnog gasa nakon isteka roka opomene,
- b) pokrenuti redovan postupak u cilju naplate potraživanja u skladu sa zakonom.

DIO IX - NEOVLAŠTENA POTROŠNJA PRIRODNOG GASA

Član 63.
(Neovlaštena potrošnja)

Neovlaštena potrošnja podrazumijeva trošenje prirodnog gasa preduzimanjem slijedećih radnji:

- a) uticaj na rad mjernih uređaja i pripadajuće opreme,
- b) skidanje ili oštećenje plombe i/ili lisice ili mjernog uređaja,
- c) trošenje gasa za kategoriju potrošnje za koju nije dobivena odgovarajuća saglasnost,
- d) drugi nelegalni postupci.

Član 64.
(Pokretanje postupka za neovlaštenu potrošnju)

U slučaju neovlaštene potrošnje iz člana 63. ove uredbe distributer je u obavezi da pokrene postupak pred nadležnim organima za krivično djelo krađe prirodnog gasa i izazivanja opšte opasnosti.

Član 65.
(Utvrđivanje neovlaštene potrošnje)

Utvrđivanje neovlaštene potrošnje prirodnog gasa vrši distributer prilikom redovnih i vanrednih kontrola distributivnog gasnog sistema.

Član 66.
(Obračun neovlaštene potrošnje)

U slučaju neovlaštene potrošnje prirodnog gasa distributer će obračunati potrošene količine gasa prema metodologiji koju utvrđuje svojim pravilnikom.

Član 67.
(Obustava isporuke)

U slučaju neovlaštene potrošnje prirodnog gasa distributer je obavezan izvršiti obustavu isporuke gasa.

DIO X - OGRANIČENJE I PREKID ISPORUKE
PRIRODNOG GASA

Član 68.

(Obavještanje o ograničenjima i prekidu snabdijevanja gasom)

Distributer je dužan da u sredstvima javnog informisanja ili na drugi pogodan način obavijesti kupce prirodnog gasa o planiranim ili očekivanim smetnjama i prekidima koji će nastati ili mogu nastati u snabdijevanju prirodnim gasom, najkasnije jedan dan prije očekivanog prekida.

Član 69.

(Uslovi za ograničenje ili obustavu isporuke prirodnog gasa)

- (1) Distributer prirodnog gasa može da ograniči ili obustavi isporuku prirodnog gasa kupcu u slučaju:
  - a) kvara na distributivnom gasnom sistemu,
  - b) održavanja, kontrolnih mjerenja i ispitivanja na postrojenjima, priključenja novih kupaca, kao i planiranih radova na gasnom sistemu,
  - c) ostalih opravdanih slučajeva po procjeni distributera.
- (2) Ograničenje ili prekid u isporuci prirodnog gasa zbog okolnosti iz stava (1) ovog člana, potrebno je smanjiti na najmanju opravdanu mjeru i snabdijevanje uspostaviti odmah nakon prestanka razloga za obustavu isporuke.

Član 70.

(Slučajevi obustave isporuke prirodnog gasa)

- (1) Distributer može izvršiti obustavu isporuke prirodnog gasa kupcu i u sljedećim slučajevima:
  - a) ako kupac koristi prirodni gas bez saglasnosti ili mimo mjernih uređaja ili ako je samostalno priključio svoje uređaje i/ili gasne instalacije na distributivni gasni sistem,
  - b) ako kupac onemogućava pravilno mjerenje utrošene količine prirodnog gasa,
  - c) ako objekat kupca ne ispunjava propisane tehničke uslove,
  - d) ako to zahtijeva kupac u skladu sa ugovorom,
  - e) ako objekti kupca ometaju redovnu isporuku prirodnog gasa drugim kupcima,
  - f) ako kupac bez odobrenja distributera preko svoje instalacije, omogući trećem licu potrošnju prirodnog gasa,
  - g) ako kupac ne izvršava obaveze plaćanja za isporučeni prirodni gas u propisanom odnosno ugovorenom roku,
  - h) ako kupac uskrati ovlaštenim licima pristup do mjernih uređaja,
  - i) ako kupac koristi gas nepridržavajući se izdate saglasnosti od strane distributera, j) ako kupac skida i oštećuje mjerne uređaje, plombe i/ili listice,
  - k) ako kupac ne dozvoljava distributeru ulazak u posjed radi obavljanja radova održavanja i otklanjanja kvarova na distributivnom gasnom sistemu.
- (2) Distributer ne odgovara za moguću štetu koja bi kupcu nastala zbog obustave isporuke prirodnog gasa prema stavu (1) ovog člana.

Član 71.

(Isporuka prirodnog gasa u slučaju kriznog stanja)

- (1) Ograničenje ili obustavu isporuke prirodnog gasa pojedinim kupcima u Kantonu Sarajevo za slučaj nastanka kriznog stanja vrši se po unaprijed utvrđenom planu za isporuku gasa u Kantonu Sarajevo.
- (2) Plan za isporuku prirodnog gasa u Kantonu Sarajevo u kriznom stanju izrađuje distributer i dostavlja ga resornom ministarstvu.

Član 72.

(Ograničenje ili obustava snabdijevanja prirodnog gasa bez prethodne obavijesti)

Distributer može ograničiti ili obustaviti snabdijevanje kupca prirodnim gasom bez prethodne obavijesti, u slučajevima koji nisu definisani kriznim planom:

- a) nenajavljenog ograničenja ili obustave isporuke prirodnog gasa od strane snabdjevača,
- b) neposredne opasnosti po lica i imovinu koja bi nastala daljim korištenjem prirodnog gasa,
- c) kvara na gasnom sistemu koji iziskuje ograničenje ili obustavu isporuke prirodnog gasa.

Član 73.

(Uputstva distributera)

- (1) U svim slučajevima obustave isporuke prirodnog gasa kupac je dužan pridržavati se uputstava zadanih od strane distributera.
- (2) Kupac nema pravo na nadoknadu eventualno nastale štete, ako se ne pridržava uputstava zadatih od strane distributera.
- (3) Ograničenje ili obustava isporuke prirodnog gasa se može provesti na cijelom području Kantona Sarajevo ili u njegovim pojedinim dijelovima.

Član 74.

(Mjesto obustave isporuke prirodnog gasa)

- (1) Obustava isporuke prirodnog gasa vrši se na mjestom mjestu ili drugom pogodnom mjestu prema procjeni distributera i mora se izvršiti na siguran način.
- (2) Siguran način u smislu stava (1) ovog člana znači da se obustavom isporuke prirodnog gasa ne ugrožavaju životi ljudi i ne prouzrokuju štete na postrojenjima objekta koji se isključuje.

Član 75.

(Mjere za siguran prekid)

Kupac je dužan da preduzme mjere za siguran prekid rada svojih gasnih trošila u roku navedenom u obavještenju o prekidu isporuke prirodnog gasa.

Član 76.

(Prinudno isključenje isporuke prirodnog gasa)

Ukoliko kupac onemogućuje obustavu isporuke prirodnog gasa isključenje se vrši na mjestu priključenja ili na drugom pogodnom mjestu prema procjeni distributera.

DIO XI - POSEBNA OVLAŠTENJA

Član 77.

(Posebna ovlaštenja)

Posebna ovlaštenja distributera u smislu ove uredbe su:

- a) izdavanje stručnog mišljenja na regulacione planove snabdijevanja primarnim energentima za područja koja se tretiraju tim planovima,
- b) izdavanje saglasnosti na lokaciju izgradnje svih vrsta podzemnih i nadzemnih objekata u odnosu na gasni sistem Kantona Sarajevo,
- c) priprema tehničkih pravila za projektovanje, građenje, rekonstrukciju, sanaciju, stavljanje u upotrebu i održavanje distributivnog gasnog sistema i unutrašnjih gasnih instalacija,
- d) izdavanje informacija o mogućnosti i uslovima priključenja na distributivni gasni sistem,
- e) izdavanje saglasnosti na projektna rješenja distributivne gasne mreže, postrojenja za regulaciju i mjerenje potrošnje prirodnog gasa i unutrašnjih gasnih instalacija,
- f) izdavanje energetske saglasnosti,
- g) vođenje jedinstvene evidencije ugovornih izvodača radova, dimnjačara i servisera, u skladu sa važećim tehničkim propisima,
- h) vođenje evidencije gasnih uređaja i opreme koja se može ugrađivati na gasni sistem, u skladu sa tehničkim propisima i standardima,
- i) kontrola izvedenih radova na izgradnji dijelova gasnog sistema,
- j) kontrola stanja unutrašnjih gasnih instalacija, u rokovima i na način koji se zahtijeva tehničkim propisima,
- k) verifikacija mjernih uređaja u laboratoriji imenovanoj od "Instituta za mjeriteljstvo BiH".

Član 78.

(Nadležnosti distributera)

Nadležnosti Distributera su:

- a) projektovanje, izgradnja, rekonstrukcija, sanacija i stavljanje u pogon distributivnog gasnog sistema, nabavka, distribucija i isporuka prirodnog gasa kupcima.
- b) kontrola i održavanje distributivnog gasnog sistema.

Član 79.

(Ovlaštenje ostalih subjekata)

Ostali subjekti u skladu sa važećim tehničkim propisima i standardima mogu da obavljaju:

- a) projektovanje dijelova distributivnog gasnog sistema i unutrašnjih gasnih instalacija,
- b) izgradnju i održavanje dijelova distributivnog gasnog sistema u skladu sa odobrenjem distributera prirodnog gasa.
- c) izgradnju i održavanje unutrašnjih gasnih instalacija u skladu sa odredbama ove uredbe.

DIO XII - RAZVOJ GASNOG SISTEMA

Član 80.

(Razvoj gasnog sistema)

Distributer je dužan da prati razvojne planove Kantona Sarajevo, te vrši planiranje proširenja gasnog sistema Kantona Sarajevo prema tim zahtjevima.

Član 81.

(Održivi razvoj)

Distributer je dužan, zajedno sa društvenom zajednicom, da obezbijedi uslove za održivi razvoj privrednog subjekta u domenu zadovoljavanja zahtjeva kupaca prirodnog gasa i potreba društvene zajednice.

Član 82.

(Stručno usavršavanje)

Distributer je dužan da osigura uslove za razvoj ljudskih resursa i potreba njihovog stručnog usavršavanja, kao i uslove za efikasno poslovanje privrednog subjekta u svojim poslovnim procesima.

DIO XIII - PROJEKTOVANJE

Član 83.

(Projektovanje)

Projektovanje dijelova distributivnog gasnog sistema i unutrašnjih gasnih instalacija se vrši u skladu sa:

- a) zakonskim i tehničkim propisima,
- b) razvojnim planovima područja koja se gasificiraju.

Član 84.

(Podnošenje zahtjeva za informaciju o mogućnosti priključenja na distributivni gasni sistem)

- (1) Zainteresovana strana koja se želi priključiti na distributivni gasni sistem podnosi distributeru zahtjev za izdavanje informacije o mogućnosti priključenja na tipskom obrascu koji je propisao distributer.
- (2) Zahtjev za izdavanje informacije o mogućnosti priključenja treba da sadrži sve informacije potrebne distributeru da adekvatno procijeni mogućnosti priključenja, te utvrdi ekonomske i tehničke uslove priključenja.
- (3) Budući kupac prirodnog gasa uz obrazac zahtjeva za izdavanje informacije o mogućnosti priključenja treba da priloži dokumentaciju u skladu sa zahtjevima distributera.

Član 85.

(Izdavanje informacije o mogućnosti priključenja na distributivni gasni sistem)

- (1) Distributer je dužan izdati informaciju o mogućnostima priključenja na distributivni gasni sistem:

- a) ako podnosilac zahtjeva dostavi dokumentaciju potrebnu za izdavanje informacije čiji obim i sadržaj određuje distributer,
  - b) ako to dozvoljavaju tehničke, energetske i ekonomske mogućnosti,
  - c) ako se povećanjem potrošnje prirodnog gasa neće ugroziti snabdijevanje ostalih kupaca prirodnog gasa.
- (2) Prilikom izrade informacije o mogućnosti priključenja, distributer je dužan da vodi računa o lokaciji mjernog mjesta na način da bude osiguran nesmetan pristup istom.
  - (3) U informaciji se obavezno navode uslovi koji se moraju ispuniti u slučaju dalje realizacije priključenja.
  - (4) Ukoliko zahtjev za izdavanje informacije o mogućnosti priključenja, ne sadrži podatke iz člana 84. ove uredbe, distributer je dužan zatražiti od podnosioca zahtjeva dopunu podataka.
  - (5) O izdatoj informaciji o mogućnosti priključenja, distributer je dužan obavijestiti podnosioca zahtjeva.

Član 86.

(Pregled projektne dokumentacije i izdavanje saglasnosti)

Distributer vrši pregled projektne dokumentacije i izdavanje saglasnosti na projektnu dokumentaciju ukoliko je:

- a) izradena u skladu sa zakonskim i tehničkim propisima,
- b) uskladena sa uslovima datim u informaciji o mogućnosti priključenja,
- c) predviđena za objekat koji je izgrađen ili će se graditi na osnovu zakonom propisanih odobrenja za građenje.

Član 87.

(Energetska saglasnost)

- (1) Energetska saglasnost se izdaje kupcu prije priključenja na distributivni gasni sistem.
- (2) Izdata energetska saglasnost važi samo za priključak, mjerno mjesto i lokaciju definisanu u istoj, te nije prenosiva na drugu lokaciju.
- (3) U slučaju promjene vlasništva nad objektom za koji je izdata energetska saglasnost, ista se prenosi na novog vlasnika.
- (4) U slučaju zakupa objekta za koji je izdata energetska saglasnost, zakupoprincu se ne izdaje nova energetska saglasnost.

Član 88.

(Uslovi za izdavanje saglasnosti na lokaciji objekta)

- (1) Zainteresovana strana podnosi distributeru zahtjev za izdavanje saglasnosti na lokaciju na tipskom obrascu koji je propisao distributer.
- (2) Distributer izdaje saglasnost na lokaciju objekta pod uslovom:
  - a) da podnosilac zahtjeva dostavi dokumentaciju potrebnu za izdavanje saglasnosti čiji obim i sadržaj određuje distributer,
  - b) ako predviđeni položaj objekta u toku i nakon njegove izgradnje ne ugrožava sigurnost dijelova distributivnog gasnog sistema,
  - c) ako predviđeni položaj objekta u toku i nakon njegove izgradnje ne ugrožava realizaciju usvojenih planova izgradnje distributivne gasne mreže.

Član 89.

(Obaveznost primjene uslova distributera)

Uslovi koje distributer propiše u informaciji o mogućnosti priključenja, energetske saglasnosti i saglasnosti na lokaciju objekta su obavezni za podnosioca zahtjeva.

DIO XIV - PRIKLJUČENJE NA DISTRIBUTIVNI GASNI SISTEM

Član 90.

(Izvođenje radova na izgradnji unutrašnjih instalacija)

- (1) Samo ugovorni izvođač može pristupiti izvođenju radova na izgradnji unutrašnjih gasnih instalacija, nakon što investitor (kupac) dobije saglasnost distributera na projektno rješenje i

- prikupi ostale saglasnosti i odobrenja koje su propisane zakonom i procedurom distributera.
- (2) Pravilnikom koji donosi distributer definišu se uslovi i postupak zaključivanja ugovora sa privrednim subjektima koji rade na izgradnji i održavanju dijelova gasnog sistema.
  - (3) Privredni subjekt koji u smislu stava (2) ovog člana ispuni propisane uslove zaključuje ugovor sa distributerom čime dobija status ugovornog izvođača, te se uvodi u evidenciju ugovornih izvođača radova koja je dostupna svim zainteresovanim subjektima.
  - (4) Prije početka izvođenja radova izvođač je obavezan da distributeru prijavi početak izvođenja radova. U prijavi se navode podaci o mjestu izvođenja, investitoru, projektnoj dokumentaciji, saglasnostima i odobrenjima, veličini instalacije, odgovornim licima za izvođenje i ostali potrebni podaci kako je to definisano pravilnikom iz stava (2) ovog člana.

Član 91.

(Izjava o završetku radova)

- (1) Nakon završetka izvođenja radova na izgradnji unutrašnjih gasnih instalacija izvođač radova dostavlja distributeru izjavu o završetku radova sa pratećom dokumentacijom propisanom od strane distributera sa zahtjevom za priključenje izvedenih gasnih instalacija i puštanje gasa.
- (2) Da bi distributer mogao pristupiti izvođenju radova na izgradnji priključka potrebno je da investitor ili izvođač u ime investitora izvrši uplatu troškova materijala za izgradnju priključka, troškova mjernih uređaja i pripadajuće opreme i montaže istih, te troškova puštanja gasa.

Član 92.

(Priključenje izvedenih unutrašnjih gasnih instalacija)

- (1) Priključenje izvedenih unutrašnjih gasnih instalacija na distributivnu gasnu mrežu vrši isključivo distributer.
- (2) Puštanje gasa vrši distributer gasa u prisustvu ugovornog izvođača radova.

Član 93.

(Troškovi na promjeni priključka)

- (1) Kupac po čijem je zahtjevu odobrena izmjena na izgrađenom priključku i mjernom mjestu snosi sve potrebne troškove za te radove.
- (2) Ako je promjena na priključku potrebna zbog radova na rekonstrukciji mreže, troškove promjena na priključku snosi distributer.

DIO XV - NADZOR

Član 94.

(Nadzor)

Nadzor nad provođenjem ove uredbe vrši resorno ministarstvo.

Član 95.

(Inspeksijski nadzor)

Inspeksijski nadzor vrše nadležna Kantonalna inspekcija.

DIO XVI - KAZNENE ODREDBE

Član 96.

(Kazne predviđene za distributera prirodnog gasa)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 KM do 7.000,00 KM kazniče se za prekršaj distributer ako se ne pridržava odredbi čl. 10., 11. i 25. ove uredbe,
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana, odgovorno lice distributera kazniče se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 2.000,00 KM.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 KM do 3.000,00 KM kazniče se za prekršaj distributer ako se ne pridržava odredbi iz čl. 8., 20., 42., 49., 50., 64., 68., 80., 81., 82. i 85. ove uredbe.

- (4) Za prekršaj iz stava (3) ovog člana, odgovorno lice distributera kazniče se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM.

Član 97.

(Kazne predviđene za kupca prirodnog gasa)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 800,00 KM kazniče se za prekršaj pravno lice kao kupac prirodnog gasa, ako se ne pridržava odredbi iz čl. 13., 21., 27., 30., 31., 34., 36., ove uredbe.
- (2) Za prekršaj iz stava (1) novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 600,00 KM kazniče se odgovorno lice u pravnom licu.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 600,00 KM kazniče se fizičko lice, kao kupac prirodnog gasa.
- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM kazniče se za prekršaj izvođač radova, kao pravno lice, odnosno od 500,00 KM do 1.000,00 KM kazniče se fizičko lice, ako se ne pridržava obaveza iz čl. 90. i 91. ove uredbe.

Član 98.

(Kazne predviđene za treća lica)

- (1) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 6.000,00 KM kazniče se pravno lice, ako se ne pridržava odredaba člana 29. ove uredbe.
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kazniče se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 200,00 KM do 600,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kazniče se fizičko lice novčanom kaznom od 200,00 KM do 600,00 KM.

DIO XVII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 99.

(Veza sa drugim aktima)

Za normative i zahtjeve koji su nedovoljno definisani ili nisu definisani ovom uredbom, primjenjivat će se odredbe važećih akata i propisa na nivou Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Kantona Sarajevo.

Član 100.

(Donošenje pravilnika i drugih akata)

Resorno ministarstvo će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove uredbe, donijeti Pravilnik koji propisuje način nesmetane i sigurne distribucije prirodnog gasa distributivnim gasnim sistemom Kantona Sarajevo.

Član 101.

(Stupanje na snagu Uredbe)

Ova Uredba stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 02-05-17436-20/16

19. maja 2016. godine

Sarajevo

Premijer

Elmedin Konaković, s. r.

Na osnovu čl. 26. i 28. stav 1 Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/14 - Novi prečišćeni tekst i 37/14 - Ispravka), a u vezi sa članom 4. stav (20) i članom 50. Zakona o komunalnim djelatnostima ("Službene novine Kantona Sarajevo", Vlada Kantona Sarajevo na 42. sjednici održanoj 19.05.2016. godine, donijela je broj 14/16),

UREDBU

O OPŠTIM USLOVIMA ZA PROIZVODNJU, ISPORUKU I KORIŠTENJE TOPLOTNE ENERGIJE

POGLAVLJE I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Uredbe)

Ovom Uredbom uređuju se:

- a) proizvodnja, isporuka i korištenje toplotne energije za potrebe grijanja, klimatizacije, ventilacije i pripreme potrošne tople vode u građevinama,